

KOLESA TEME

Matej Bor

Družina, ki se je pripeljala z avtomobilom v Kočo na Golem praznovat štiridesetletnico direktorja Koritnika, je med potjo v pijanosti povozila neznanega človeka, ne da bi voz ustavila in nudila ponesrečencu pomoč. Konec prvega dejanja se izkaže, da je ponesrečenec sin oskrbnika na Golem in hkrati intimni prijatelj slikarke Brigite Javorjeve, ki ga je prišla na Golo iskat.

Drugo dejanje

Isti večer. Isto prizorišče.

META (*z dojenčkom v naročju hodi semtertja po sobi, medtem ko Čamernik še zmerom spi*): Ubožček moj mali, ali res nimaš več očka? Kaj hočeš? Usoda je usoda. Tej ne moremo ubežati.

ČAMERNIK (*jame spet bloditi*): Bežati? Pred kom? Ko bi mogel človek sestiti na tisto preprogo iz Tisoč in ene noči... odfrleti in pustiti samega sebe tam spodaj v Ljubljani. En Čamernik bi letel deveti deželi naproti, drugi pa bi sedel v kancliji...

META: Stari, ali sploh veš, kaj se je nocoj zgodilo?

ČAMERNIK: Pa ne da bi kapitulirala armada koloradskih hroščev? V tem primeru kapituliram tudi jaz, kajti vojna poročila z bojišč med koloradarjem in krompirjem so poslednje področje, ki je ostalo bivšemu žurnalistu Mihi Čamerniku. (*Spet v prejšnje stanje.*)

KORITNIK (*ostopi — na laseh in obleki sneg*).

META: Sneži?

KORITNIK (*otepajoč sneg s sebe*): Saj vidiš.

META: Je nisi našel?

KORITNIK: Ne.

META: Hm. Pa gori v sobi si pogledal?

KORITNIK: Samo prisluškoval sem. Mislim, da je notri ni. Slišati je le Amalijo...

META: Joče?

KORITNIK: Šel sem. Tega ni moč poslušati. (*Izpije na dušek kozarec vina.*)

META: In kaj sedaj?

KORITNIK: Ne vem. (*Daljša pavza.*) Kam je izginila? Bojim se, da ne bi napravila kakšne neumnosti.

META (*počasi*): Misliš, da bi nas...

KORITNIK: Tega ravno ne mislim, ampak, kdo ve... Lahko nas tudi ovadi. Pri nji je vse mogoče.

META: Bomo prenočili tu?

KORITNIK: Ne vem. Tu smo kakor v pasti.

META: Pa se odpeljimo v dolino.

KORITNIK: Spodaj so patrolje.

META: In kaj zato? Saj nam ne morejo nič dokazati.

KORITNIK: Nič? In Brigita? Dokler je ne pridobimo za skupen zagovor, se ne bi rad srečal z njimi.

META: Lepa reč.

KORITNIK: Na vsak način jo moram najti.

META: In če je odšla sama peš v dolino?

KORITNIK: Misliš? No, tega ne verjamem. Vsa stvar jo je hudo pretresla in zdaj tava po svoji stari navadi naokrog.

META: Kaj je imela s tem človekom? S tem, ki je bil povožen?

KORITNIK: Ne vem. Rekla je, da ga je portretirala.

META: Je bil kdaj v naši družbi?

KORITNIK: Ne da bi jaz vedel za to.

META: Ali je nisi videl, kako čudno se je obnašala do Amalije? Tako se vedejo ženske spričo žensk, pred katerimi imajo slabo vest.

KORITNIK (*ki na to prej ni mislil*): Kako? Ti meniš, da je bilo kaj med njima?

META: Nisi opazil, kako je bila razočarana, ko je zvedela, da ga ni doma?

KORITNIK: Bujna domišljija. In vendar...

META: Slišiš, telefon.

KORITNIK (*napeto prisluhne*): Telefon? Zdaj?... (*Zunaj v veži nervozno zvoni telefon.*) Naj pogledam, kaj je?

META: Kar pusti. Naj zvoni.

KORITNIK: Ne, bolje, da stopim tja, sicer utegne priti oskrbnik. In če je kaj narobe... (*Odhiti k telefonu, vrata pusti odprta, tako da se sliši iz veže njegov glas.*)

KORITNIKOV GLAS: Želite? Ne, ne. Napačna zveza.

META (*ko se Koritnik vrne*): Kaj je?

KORITNIK (*silno razburjen*): Milica.

META: Milica? In kaj si rekel?

KORITNIK: Saj si slišala.

META: Ah, kaj mi je bilo tega treba. Mar bi bila ostala lepo doma in igrala passience. Daj mi cigareto. Kadar je vse narobe, diši tobak tudi meni.

KORITNIK (*ki hodi razburjen po sobi, ji ponudi cigareto, nato mračno*): In kaj sedaj?

META (*odloži dojenčka, ki mirno spi, na mizo in potegne Koritnika k sebi*): Ubožček moj, kako bi ti rada pomagala, pa ti ne morem. Kaj hočeš, usoda!

KORITNIK (*se odmakne od nje*): Nikar vpričo njega.

ČAMERNIK (*nenadoma*): In zakaj ne? Saj imamo vendar pogodbo.

KORITNIK: Jaz grem iskat Brigito. (*Odide.*)

META: Kakšno pogodbo pa, možek?

ČAMERNIK: Pogodbo, po kateri odstopa Miha Čamernik, pokojni žurnalista, zdaj nižji administrativni manipulanta z mesečnimi prejemki šest tisoč tri sto sedemindvajset dinarjev petinsedemdeset par, plus boni, svojo boljše tričetrtinko za nedoločen čas direktorju Vilhelmu Koritniku.

META: In kdaj sta sklenila to pogodbo?

ČAMERNIK: Sklenila se je sama — brez besed. Prenos misli.

META: Ne budali.

ČAMERNIK: Kaj pa imaš v naročju?

META: Saj vidiš, dojenčka.

ČAMERNIK: In kdaj si ga rodila?

META: Ne šali se. Stvar je preveč resna. Ali sploh veš...

ČAMERNIK: Torej ga nisi rodila? Škoda. Najini otroci... Bogve, kje hodijo ti nerojeni Čamernikovi? Nikjer jih ni, pa jih vendar vidim čisto razločno pred seboj.

META: Miha, strezni se vendar. Resne stvari se dogajajo okrog nas.

ČAMERNIK (*presliši*): Ali veš, da sem jih celo krstil? Starejši je poba. Ime mu je Peter. Punčki sta Katarina in Elizabeta. Sama kraljevska imena.

META: Zaspi rajši spet, zaspi.

ČAMERNIK: Včasih, kadar tebe ni doma, se igramo.

META (*resnično radovedna*): Zato kupuješ igračke?

ČAMERNIK: Grem mimo izložbe, pa si mislim: tale kanglica bo za Katarino, ta voziček za Petra, tale punčka pa za najmlajšo — Elizabeto.

META: Ah...

ČAMERNIK: In ko pridem domov, jih skrijem. Kadar te ni, pa se igramo.

META: In če bi imela otroke, bi jih pretepal, kadar bi prišel pijan domov.

ČAMERNIK: Kakor zadnjič, ko sem prenočil kar v kuhinji? Ampak, Meta, moje oči vidijo tudi, kadar ne gledajo.

META (*ki ji je neprijetno spričo teh besed, se zdrzne*): Kaj si videl?

ČAMERNIK (*zorne kozarec, pijano*): Ti si mislila, da spim, a jaz sem videl vse. Vse.

META: Kaj pa spet blodiš?

ČAMERNIK: Prišla si po prstih, tiho zaprla vrata, potem pa si dolgo strmela vame. Mrzlo ko riba. No, in nato si odprla plin.

META: To se ti je sanjalo.

ČAMERNIK: Če se mi je, so bile sanje vsekakor zanimive.

META: In kaj si storil potem?

ČAMERNIK: Nič. Zaprl sem oči in si rekel: če je sklenila tako, se ne upirajva, Čamernik. Nazadnje je že čas, da napraviva prostor drugemu. No, in potem si spet prišla. Zakaj si pipo zaprla? Škoda. Priznati moram, da je bila pijača s te pipe omamnejša ko tale kabernet. (*Dvigne kozarec k ustom, smehljaje pogleda ženo, ki ga je zaprepaščeno poslušala, in izpije.*)

META (*resnično žalostno*): Miha, midva sva življenje zavozila.

ČAMERNIK: In kdo ga ne zavozijo? Vsak po svoje ga. Samo, da eni to priznamo — sebi in svetu — drugi pa sebi in svetu taje.

META: Kdo je pogumnejši?

ČAMERNIK: Sicer pa čez sto let nihče več ne bo vpraševal, ali je Miha Čamernik svoje življenje zavozil, ali ga ni. In najmanj bo razmišljal o tem Miha Čamernik sam.

META: Se ti ne zdi, Miha, da tako ne moreva več naprej?

ČAMERNIK: Kaj pa naj storiva?

META: Ne bi šla rajši narazen?

ČAMERNIK: In kam potem?

META: Kamorkoli.

ČAMERNIK: H Koritniku?

META: Ne vem.

ČAMERNIK: Samo če te vzame pod streho?

META: To je moja stvar.

ČAMERNIK: Jaz sem pijan, pa vendar marsikaj slišim. Veš, kaj je rekel Brigiti?

META: Kaj pa takega?

ČAMERNIK: Da ga teroriziraš.

META: To ji je rekel? Ah! Saj se mi je zdelo, da je še vedno zatreskan v to svojo... to svojo...

ČAMERNIK: Mar ni govoril resnice?

META (*histerično*): Ne!

ČAMERNIK: Tiste člančiče sem mu poklonil za jubilej.

META: V usta bi mu jih bil zatlačil. Da ga teroriziram: In jaz, trapa, sem bila preverjena, da se je res navezal name. (*Joče. Nato se*

nenadoma zazre v obraz otroku, ki ga pestuje, ježno.) Zmerom sem pripravljena na uslugo, in kaj imam za plačilo? ... Ah, kar gor ga nesem! Da ga teroriziram! (Odide.)

ČAMERNIK (nekaj trenutkov strmi za njo, nato pa izvoleče iz žepa otroški avtomobilček): Tegale sem dobil iz Trsta. Veš, Peter — za sedaj še Peter Mali, ko dorasteš pa Peter Veliki — samo naviješ ga — takole — pa se odpelješ z njim. Kam? Daleč. Zelo daleč. V Afriko tudi? Tudi v Afriko. Kjer so sloni? Seveda, in žirafe. Pa dela tu — tu? Ne, tega pa ne. Pa si že kako pomoreva. S tabo pojdem in ti bom za hupo. Tu — tu. Slišiš? Ne, saj ne slišiš. In tudi nikoli ne boš. (Resignirano spusti iz roke avtomobilček, ki se sproži, ker je navit, zdrsi po mizi in pade na tla. Nato se Čamernik znova vrne v svoje prejšnje stanje.)

KORITNIK (prihiti ves nemiren za Brigito, ki ostopi prva, vsa zasnežena): Brigita, kaj je vendar s teboj?

BRIGITA (sede apatično na prvi stol — po obrazu, ki je ves spremenjen, ji curlja voda z zasneženih las): Nič. Pusti me.

KORITNIK: Pomiri se vendar, vsaj toliko, da skupaj presodiva, kaj nam je storiti. (Zunaj se spet oglasi telefon. Koritnik se zdrzne. Nato nervozno.) Bržčas spet oni. (Odhiti v vežo.)

KORITNIKOV GLAS: Napačna zveza. Da, da. Napačna zveza.

KORITNIK (se vrne, ko izmika oči pred Brigito, ki še vedno nepremično strmi nekam predse, opazi na tleh avtomobilček in se nehote zdrzne. Čez nekaj časa:) Že drugič so telefonirali. Čudno, da jih še ni tu. (Ko Brigita ne dá odgovora:) Kaj naj storimo? (Ko spet ni odgovora:) Vsekakor moramo izjaviti to, kar sem rekel oskrbniku. Iz Ljubljane smo se odpeljali že ob treh, zašli na Golih brdih v sneg in se šele ob desetih prebili čez prelaz sèm na Golo. K sreči sneži. Zato ne bo lahko ugotoviti, ali je res tam čez vozil kak avto ali ne. Meto sem že poučil, kako mora govoriti, Čamernik pa ne pride v poštev, ker je spal. Kaj misliš ti? (Ko spet ne dobi od nje nobenega odgovora:) Brigita, zberi se vendar že. Vsak čas utegujejo priti.

BRIGITA (apatično): Meni je vseeno.

KORITNIK: Kaj je s teboj? Pa ne da bi imela Meta prav? Ti si bila v intimnih odnosih — z njim?

BRIGITA (ki se ne more več obvladati): Ne v intimnih odnosih, Koritnik. Jaz sem že mesec dni blazna, ali razumeš, dobesedno blazna od te ljubezni.

KORITNIK (silno iznenaden): Zato te torej ni bilo več v bližino?

BRIGITA (obupano): Zato, Koritnik, zato. In tudi danes ne bi prišla, če ne bi upala, da najdem tu — njega.

KORITNIK: Zato si tako silila sem gor?

BRIGITA: Zato, človek božji, zato. Vse mesto sem obletela, da bi te dobila. Vdrila sem v tvoje stanovanje, ker sem mislila, da te gospodinja prikriva. In ko te tudi tam ni bilo, sem pretaknila vse lokale, vso Ljubljano... dokler te nisem nazadnje po naključju srečala na ulici.

KORITNIK (*grenko*): In jaz sem mislil, da si me iskala tako vneto zaradi mojega jubileja!

BRIGITA: Ko bi vedel, kako sem ti bila hvaležna, ko si... ko si nazadnje pristal, da gremo sem na Golo.

KORITNIK: Spominjam se. Že dolgo me nisi tako pristrčno objela.

BRIGITA: In ko bi vedel, kako sem bila nestrpna, ko si spotoma ustavil v tisti krčmi in začel naročati vino. Če sem pila, sem pila iz samega besa, ker nisi hotel naprej.

KORITNIK: Zakaj mi to pripoveduješ?

BRIGITA (*sama zase*): Kakšen demon me je obsedel, da nisem mogla počakati vsaj še pet minut. Če bi... Morda bi prav ta trenutek požvižgal pod mojim oknom... in ko se okno ne bi odprlo... bi zavil po ulici proti domu... in mislil name... beštijo... ki sem ga pustila izkravaveti na cesti... hiteč njemu samemu v naročje.

KORITNIK (*po daljšem molku*): Ali sem ga poznal? (*Ko ne dobi odgovora*.) Je to tisti blede pianist, ki je takrat improviziral pri tebi v veseli družbi?

BRIGITA (*čisto tiho, skoraj dahne*): Da.

KORITNIK (*resnično presunjen*): Slutil sem.

BRIGITA: Ko smo bili vsi zamaknjeni vanj, si zazehal in rekel na ves glas: Ponavadi so koncerti zvečer, ne zjutraj.

KORITNIK: To sem rekel?

BRIGITA: In zaloputnil vrata za seboj. Šla sem za teboj in v veži sva imela potem eno svojih običajnih scen.

KORITNIK: Vem, vem.

BRIGITA: Ko sem se vrnila v sobo, se je družba, ki jo je disgustiral tvoj izpad, že odpravljala. Odšli so. Damjan...

KORITNIK: Damjan?

BRIGITA: Tako smo ga imenovali mi...

KORITNIK: Hočeš reči, da je ostal pri tebi?

BRIGITA: Da. In potem sem doživela najlepše jutro v svojem življenju.

KORITNIK: To bi mi lahko zamolčala.

BRIGITA (*ki ne misli več nanj*): Sedela sem z njim ob klavirju in čutila, da se z menoj dogaja nekaj usodnega... nekaj, česar dotlej nisem poznala... On pa je gledal vame s svojimi smejavimi očmi... bile so zelenkasto rjave kakor macesen v pozni jeseni... in mi pripovedoval

o svojem življenju... in česar ni mogel povedati, je zaigral... čisto in svetlo, kakor jutro, ki je lilo na naju skozi odprto okno.

KORITNIK (*hladno*): Te je ljubil?

BRIGITA: Ne vem.

KORITNIK: Ne več?

BRIGITA: Ne. Vem samo to, da sem ga ljubila jaz in da je z menoj konec.

KORITNIK: Pretiravaš. Morda je še živ?

BRIGITA (*bolj sebi ko njemu*): Kako čudno je to. Greš skozi življenje in sanjaš... sanjaš, da je vse, kar si doživel doslej, šele preludij mogočne simfonije... in nenadoma se zaveš, da je že finale... brezupen finale, ki mu sledi še brezupnejša tišina... brez ploskanja... le življenje se krohota iz njenih brezen...

(*V veži zazvoni telefon.*)

KORITNIK (*prebledi*): Slišiš?

BRIGITA: Slišim.

KORITNIK: Kaj naj storim?

BRIGITA: Poslušaj, kako se življenje krohota.

KORITNIK: Če spet rečem, da je pomota...

BRIGITA: ... se bo krohotalo še huje.

KORITNIK (*stoječ sredi sobe, ne da bi vedel, kaj naj stori*): Gotovo hočejo vprašati, ali je tu kak avto. Če jim rečem, da ga ni, pade sum na nas, ko se izkaže, da sem lagal. In če jim rečem, da je... (*Zvoonec utihne.*) Ah, hvala bogu, odnehali so. (*Koritnik ves olajšan, prižge cigareto, nato se znova obrne k Brigiti, oprezno:*) Brigita, lahko si misliš, da me je to, kar sem slišal, globoko pretreslo. Da sem izvedel to kdaj drugič, bi... vendar spričo tragičnih okoliščin bi bilo neokusno, če bi ti kaj očital. Prosim te samo eno: ne misli samo nanj, temveč misli tudi name... in na nas vse. Vem, da je laž zoprna, toda če ne bomo lagali, bo po nas.

BRIGITA (*se ozre vanj*): Jaz ne bom lagala.

KORITNIK (*stopi k nji in jo prime z obema rokama za rame*): Brigita!

BRIGITA: Kar sem rekla, sem rekla.

KORITNIK (*jo strese, kakor bi jo hotel prebuditi iz sanj*): Brigita!

BRIGITA: Pusti me.

KORITNIK: Ne, ne pustim te, dokler mi ne obljubiš, da boš pametna.

BRIGITA: Ti postajaš nasilen?

KORITNIK: Torej mi obljubiš?

BRIGITA (*se mu izvije iz rok*): Kak živalski strah gleda iz tvojih oči.

KORITNIK (*jo znova prime za ramena, napol preteče, napol roteče*): Povej, misliš resno, ali se po svoji stari navadi samo igraš z menoj?

BRIGITA (*se mu znova izvije iz rok in stopi proti vratom*): Mislim, da si nimava kaj več povedati.

KORITNIK (*ji zastavi pot*): Kam?

BRIGITA: Izpusti me, če ne začnem kričati.

KORITNIK (*jo prime še trdneje*): Brigita, ti se igraš s svojo in mojo usodo, s svojo in mojo kariero.

BRIGITA (*s sarkastičnim smehom*): Kariero! Kaj pa si pravzaprav? Ah, seveda! Direktor podjetja za konserviranje marmelade ali jajc, ali kako se že pravi tvojemu pašaluku? In kdo ve, kam te še ponese kariera v svojem mehkem naročju? Nemara postaneš celo direktor podjetja za konserviranje direktorjev tipa Koritnik & Company?

KORITNIK: Prosim te, nikan ne kriči. Stene imajo ušesa.

BRIGITA: Seveda, zakaj bi človek, ki je ubil človeka, ubil še sebe?

KORITNIK: Nikar mi ne odrekaj pravic do samoobrambe.

BRIGITA (*vse bolj sarkastično*): Jasno, Koritnik. Prav imaš. Povej, kaj lahko storim zate?

KORITNIK (*ki ne ve, ali se norčuje, ali ne*): Najprej se pomiri, Brigita. In ne kriči. Ko boga te prosim.

BRIGITA: Kaj če bi se odpeljali naravnost v dolino in ko nas ustavijo, jim poročemo: Kaj? Mi? Pojte no! Mar ne veste, kdo je to? To je sam direktor podjetja za konserviranje jajc! On da bi storil kaj podobnega? Ste smešni! On vendar misli na svojo kariero!

KORITNIK: Nehaj že, za božjo voljo!

BRIGITA: In tale blondinka, veste, kdo je to? To je Brigita Javorjeva, ki celo na sprehodu gleda pod noge, da ne bi pohodila kake mravlje ali rože. Ona, pa da bi zagrešila kaj takega! Smešno, zlasti če upoštevamo, da je bil človek, ki je obležal na cesti, njen... (*Tu ji zmanjka besed, zruši se na klop in brezupno zaihti.*)

KORITNIK (*sede k nji, prižge cigareto, čez nekaj časa*): Brigita, ne joči. Vse bo še dobro. Le živcev ne smeš izgubiti.

ČAMERNIK (*ki se zdrami, si pomane oči in ko opazi, da Brigita joče*): Ti jočeš, Brigita. Prav imaš. Solze, ki jih zadržujemo v sebi, nam trujejo srce. Glej, in vino je doslej edini znani antitoksin zoper strup te vrste. Če bi moški več jokali, bi manj pili... prav tako bi ženske več pile, če bi manj jokale. Zato ti pravim, Brigita, jokaj, ampak pošteno, tako da ne ostane niti ena sama solza več v tebi. (*Medtem izprazni čašo in znova leže.*)

KORITNIK (*ko Čamernik spet zadrema*): Brigita, ali ti smem nekaj povedati? (*Ko ne dobi odgovora*): Morda je deplasirano, da govorim

zdaj o tem, vendar, vsaj po mojem, tudi besede, ki jih zadržiš v sebi, trujejo človekovo srce prav tako kakor Čamernikove solze. Ali me poslušaj? Stvar, ki ti jo povem, če hočeš post festum, je tragikomična ... vsekakor ... vendar ... vsaj ad informandum ... Ne da bi slutil, kako je s teboj, sem sklenil, da te ob svoji štiridesetletnici zasnumim.

BRIGITA (*ki je medtem postala pozorna*): Kdaj si to sklenil?

KORITNIK: Že davno.

BRIGITA: In vendar je ta tvoj davno zelo blizu.

KORITNIK: Ne razumem te.

BRIGITA: Star je vsega največ pet minut.

KORITNIK: Pet minut?

BRIGITA: Torej določneje: da me zasnumiš, si sklenil pred petimi minutami.

KORITNIK: Pred petimi minutami?

BRIGITA: Ad informandum: iz strahu pred menoj.

KORITNIK: Ko bi vedela, kako se motiš. Poglej, tu je fotografija vile, kamor bi se vselila. Tudi na tvoj atelje sem mislil. Glej, tu zadaj bi si ga uredila. Okno bi gledalo na vrt ... Tu cvetejo pomladi jablane in marelice ...

BRIGITA: In kure nesejo jajca.

KORITNIK: Ne ironiziraj. — Tudi o najinih otrocih sem sanjal.

BRIGITA (*mu odvzame fotografijo, jo zmečka in vrže na tla*): Kratke sanje. Vsega so trajale pet minut.

KORITNIK (*ki je bil ves večer oprezen in formalen, prebledi*): Sovražim te!

BRIGITA: In obenem me snubiš.

KORITNIK (*že ves iz sebe*): Sovražim — sovražim z vso svojo psihično in fizično kapaciteto!

BRIGITA (*zelo mirno*): Ker sovražiš resnico.

KORITNIK (*ki izgublja oblast nad sabo*): Ali želiš, da ti jo povem vso — do kraja — brez ozirov? Želiš? Torej povem ti, da sem srečen, razumeš, srečen — ker je obležal pod mojimi kolesi — ravno ta tvoj bohem, ta cigan, ta del tebe — da so obležale tam — tvoje sanje. Si me slišala? Srečen. In če bi mogel, bi povozil — vso to vašo bohemsko drhal, razumeš, vso, kar je je — s teboj vred! Tako.

BRIGITA (*ki je to ni presenetilo*): Je to vse, kar mi imaš povedati?

KORITNIK (*ki ga preseneti njen mir in obenem užali*): Ne, še nekaj. Jaz že opraviš z oblastjo — tako ali tako. Toda kako opraviš ti s tisto drugo oblastjo — ki jo imamo tu v sebi? Srečen sem, ker vem — da te bo ta druga oblast preganjala do konca tvojih dni — mene ne bo, ker

sem pred njo imun — a tebe bo, posebno, ker se zavedaš, da bi te svoje sanje lahko rešila, samo če bi zgrabila za krmilo in zakričala: Ustavi!

BRIGITA (*apatično*): Si zdaj končal?

KORITNIK: Povej, zakaj me nisi prisilila, naj ustavim, ti, ki si tako moralno vzvišena nad mano!

BRIGITA (*vstane*): Torej mi nimaš ničesar več povedati? Lahko noč. (*Gre proti vratom, ki se prav tisti hip odpro. Vstopita Meta in Oskrbnik.*)

ČAMERNIK: Manjka še zaključni efekt.

META (*hladno*): Gospod bi rad govoril s teboj.

KORITNIK (*prižigaje cigareto z rokami, ki se mu še tresejo od razburjenja*): Izvolite, izvolite.

OSKRBNIK (*ves spremenjen, odkar ga nismo videli, trudno*): Sina bi šel pogledat.

KORITNIK: Razumem, razumem.

OSKRBNIK: Nemara vam bi bilo vseeno, če bi se odpeljali že nocoj?

KORITNIK (*v zadregi, ki jo slabo prikriva*): Pravzaprav smo hoteli ostati tu... Kaj misliš, Meta? (*Ko mu Meta, ki je spremenila svoj odnos do njega, ne odgovori:*) No, prav. Pa pojdimo. Kar pripravite se za na pot. (*Vzame klobuk in plašč ter odide, Oskrbnik za njim.*)

BRIGITA (*ki je že hotela oditi*): Komedijant.

META: Mogoče imaš prav.

BRIGITA: Boš videla, da se kmalu vrne in pove, da je avto pokvarjen.

META: Miha, vstani. Gremo. (*Brigiti.*) Zvedela sem, kaj ti je pravil o meni.

ČAMERNIK (*sede*): Najin hišni prijatelj je ravnokar zasnubil najino hišno prijateljico. Kakšno stališče naj zavzame familija Čamernik do tega pomembnega dogodka?

META (*hudo začudena*): Zasnubil te je?

KORITNIK (*se vrne, Oskrbnik za njim*): Smolo imamo. Voz je pokvarjen.

OSKRBNIK: Vidim, vidim. No, pa brez zamere. (*Odide.*)

BRIGITA (*stopi za njim*): Lahko noč. (*Odide.*)

KORITNIK (*ki je ves nervozen, sede, izpije kozarec vina, nato Meti*): Kaj pa je spet tebi?

META: Nič.

KORITNIK (*tehtajoč Meto z očmi*): To zaradi voza sem si seveda izmislil. Sicer pa je zdaj že vseeno, Brigita...

META: Kdaj se vzameta?

KORITNIK: Vzameva?

META: Je bilo zelo ganljivo, ko si jo prosil za roko?

KORITNIK: Smešno. Kaj pa govoriš?

META: Upam, da bo njen teror slajši, kakor je moj?

KORITNIK: Ne razumem, zakaj me zbadaš.

META: Vprašaj mojega moža.

KORITNIK: Ni dovolj, da mi dela težave ona, zdaj začeniš še ti.

META: Torej si jo res zasnubil.

KORITNIK: Čamerniku se je sanjalo.

ČAMERNIK (*zase, recitando*): In kar je sanjal, je bilo resnica. Eden mojih verzov iz leta, ko še nisem vedel, da bodo poslednje besede, ki jih zapiše moje pero, posvečene koloradarju in marmeladi.

META: In jaz sem hotela zadušiti tega siromaka — zaradi tebe, ki... (*zaihti*) snubiš drugo.

KORITNIK (*ki mu že vse preseda*): Kaj je z vami nocoj? Ste vsi skupaj ponoreli?

ČAMERNIK (*sede in se radovedno ozre okoli sebe*): Kje smo pravzaprav? Odkar sem zaspal v tvojem Mercedesu, si še nisem zastavil tega vsekakor odločilnega vprašanja. Kje smo pravzaprav? That is the question. (*Recitando.*) Smo res le naplavine dni, ki so že šli, tu na obalah dni, ki jih še ni?

KORITNIK (*Meti, ki še zmerom joka*): Bodi vendar vsaj ti pametna. Saj veš, da je med nama z Brigito vse končano — kar je ostalo, je ostalo le po zakonu inercije —

ČAMERNIK (*legajoč*): Tudi mi živimo le še po zakonu inercije. In vendar je človek človek —

KORITNIK (*Meti*): Boš cigareto?

ČAMERNIK: — — — čeprav je samo nižji administrativni manipulant z mesečnimi izdatki, ki presegajo mesečne dohodke za toliko vina, kolikor solz ni izjokal...

META (*ki ne vzame cigarete*): Če bi moške laži gorele, bi bile nakaznice za premog nepotrebne.

KORITNIK: Zato bodi dosledna in mi verjemi, da je lagal tudi on.

META: Torej ni res?

KORITNIK: Verjemi mi, da mi je najino razmerje...

META: Razmerje?

KORITNIK: Torej ljubezen, če želiš, naj uporabljam romantični slovar. (*Zunaj ropot motorja.*) Tukaj so.

META: In kaj porečemo?

KORITNIK: Zdaj je že vseeno.

META: Vseeno.

KORITNIK (*v napetem pričakovanju*): Kaj pomeni to? Pa ne da bi... (*Odhiti ven.*)

META: Jo je res zasnubil?

ČAMERNIK (*na pol spe*): Vsi snubimo. Koga? Srečo. Ampak sreča je zalo dekle, ki zmerom reče: Ne. In mi ne nehamo siliti vanjo, dokler ne postanemo smešni.

KORITNIK (*se vrne ves iz sebe*): Brigita se je odpeljala.

META: Odpeljala?

KORITNIK: Ključ sem pozabil v vozu.

META: To imaš, ki si jo naučil šofirati. Mene nisi.

KORITNIK: Gotovo je vzela s seboj tudi starega.

META: In kako pojdemo zdaj domov?

KORITNIK: Bojim se, da nam ne bo treba več domov.

META: To velja zate. Zame ne. Kaj pa sem kriva jaz?

KORITNIK: Krivi smo vsi.

META (*zrase*): Oprosti!

KORITNIK (*ki ga preblisne drzna, usodna misel*): In vendar se lahko še rešimo. (*Nekaj trenutkov stoji, vrtajoč sam vase sredi sobe, nato Meti*): Mi obljubiš, da me boš ubogala?

META: Oprosti! Jaz nisem ničesar kriva.

KORITNIK (*sam zase*): Da, edino to mi še ostane. — Boš ubogala?

META: Ne vem.

KORITNIK: In če ti s tem, kar bom storil, dokažem, da jo sovražim?

META: Hm.

KORITNIK: Torej obljubiš?

META (*ozdahnje*): Prav.

KORITNIK: Ne pozabi. Dala si mi besedo. (*Nato odhiti v vežo.*)

META (*sama zase*): Zdaj je menda res konec med njima.

KORITNIKOV GLAS: Halo! Kdo tam? Dežurni? Izredno važna zadeva. Kdo? Direktor Koritnik. Sporočam vam, da je spred kočne na Golem pravkar pobegnila neka blondinka z mojim avtomobilom. Ustavite jo in se vrnite z njo nemudoma na Golo. Da, da. Tu izveste ostalo.

META (*ko se Koritnik vrne*): Kaj si storil? Sam sebe si pokopal.

KORITNIK: Sebe ne.

META: Koga pa?

KORITNIK: Poslušaj.

Z a v e s a